

Wójcik, Zbigniew J.

Kopalnia Zabytkowa im. S. Staszica

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 25/3, 668

1980

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Archeologicznym w Krakowie, Muzeum Techniki NOT w Warszawie, Muzeum Ziemi PAN w Warszawie, AGH w Krakowie.

Ścisła współpraca łączy także Towarzystwo z instytucjami i organizacjami naukowymi z terenu województwa kieleckiego a zwłaszcza z Instytutem Historii Wyższej Szkoły Pedagogicznej oraz Kieleckim Towarzystwem Naukowym.

W ciągu 10 lat działalności Towarzystwo zaznaczyło wyraźnie swój udział w życiu naukowym środowiska kieleckiego, a wiele jego osiągnięć naukowych i organizacyjnych ma znaczenie ponadregionalne.

Andrzej Rembalski
(Kielce)

KOPALNIA ZABYTKOWA IM. S. STASZICA

Staraniem władz wojewódzkich w Częstochowie, jedną z kopalń likwidującego się Okręgu Górnictwa Rud Żelaza zamieniono na Muzeum górnictwa rud żelaza pod nazwą Kopalni Zabytkowej im. S. Staszica. Wybrano — położoną w pobliżu południowych granic stolicy województwa — powstała w 1953 r. — nowoczesną kopalnię, zwaną „Szczeakczką”. Jej podziemne wyrobiska przystosowane są obecnie dla potrzeb ruchu turystycznego. Natomiast w przykopalnianych obiektach naziemnych zorganizowane zostaną: wystawa geologii i górnictwa rud żelaza w Polsce oraz centralne archiwum górnictwa rudnego.

W ramach przystosowania kopalni do funkcji muzealnej zdecydowano, że pod ziemią eksponowane będą narzędzia górnicze stosowane dawniej w Karpatach, na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej, w Górach Świętokrzyskich, na Dolnym Śląsku i w okolicy Łęczycy. Narzędzia te będą ilustrowały postęp myśli technicznej i nierozłącznie z tym związany postęp metod wydobywania rud żelaza. Pod ziemią jeden ciąg wystawowy poświęcony zostanie ewolucji metod wydobywczych w zależności od warunków geologicznych i pojawiania się nowych technik eksploatacyjnych.

Wystawę naziemną (a częściowo też podziemną) organizuje Muzeum Okręgowe w Częstochowie. Scenariusz zakłada w znacznym stopniu rozbudowę danych, dotyczących historii badań rud żelaza przez geologów polskich i ekspozycję maszyn górniczych stosowanych od czasów najdawniejszych w różnych regionach Polski.

Zgodnie z planem Kopalnia Zabytkowa ma być udostępniona dla zwiedzających na początku grudnia 1980 roku. Przybędzie zatem jeszcze jedno muzeum popularyzujące dzieje nauki i techniki.

Warto nadmienić, że jest to już drugie, organizujące się Muzeum górnicze w Polsce. Trwają bowiem obecnie bardzo intensywne prace, zmierzające do otwarcia Muzeum Górnictwa Skalnego w Krzeszowicach. Muzeum to organizuje dr Irena Rybicka, a patronem przedsięwzięcia jest znany historyk techniki — prof. Juljan Sulima Samujłło — z Akademii Górniczo-Hutniczej im. S. Staszica w Krakowie.

Zbigniew J. Wójcik
(Warszawa)

NIEPUBLIKOWANE PRACE EUGENIUSZA BEREZOWSKIEGO Z ZAKRESU HISTORII GEODEZJI I KARTOGRAFII

W marcu br. Zakład Historii Nauk Przyrodniczych IHNOiT otrzymał zbiór dotychczas nie publikowanych prac Eugeniusza Berezowskiego, zmarłego w 1974 r.

Eugeniusz Berezowski, wieloletni współpracownik i członek Zespołu Geodezji Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN oraz wykładowca w Wojskowej Akademii Technicznej im. Jarosława Dąbrowskiego w Warszawie, był autorem licznych publikacji z zakresu historii astronomii, geodezji i kartografii, zagospodarowania miast, topografii i terenoznawstwa. Publikował również wyniki swych badań, dotyczące działalności wybitnych geodetów, astrono-